

OKULÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ İLE İLKÖĞRETİM BİRİNCİ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN İLKÖĞRETİME HAZIRLIK SÜRECİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Esra DERELİ*

ÖZ

Çocukların ilköğretim birinci sınıftaki bilgi ve becerileri öğrenmek için gerekli olan hazır bulunuşluğu etkileyen bir takım faktörler vardır. Bu faktörlerden biri de belki de en önemli sayılabilecek faktör de okul öncesi dönemde kazanılan ön öğrenmelerdir. Okul öncesi ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin çocukların ilköğretime hazırlık sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada betimsel yöntem izlenmiştir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2010-2011 öğretim yılında Konya il merkezinde 22 farklı devlet ilköğretim okulunda görev yapan 22 (20'si kadın % 90.90; 2'si erkek % 9.1) okul öncesi eğitim öğretmeni ve 22 ilköğretim birinci sınıf öğretmeni (13'ü kadın %59.09; 9'u erkek %40.91) oluşturmuştur. Verilerin analizinde kay-kare (X^2) testi uygulanmıştır. Araştırma sonucuna göre, okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin çocukların ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşlerinin farklılaştığı bulunmuştur. Ayrıca okul öncesi eğitim öğretmenleri ile ilköğretim öğretmenlerinin, okul öncesi eğitimin önemi ile ilgili görüşleri; okul öncesi eğitimde öğretilmesi gereken kavramlara ilişkin görüşleri; çocukların ilköğretime başlamasında göz önüne alınacak kriterlerle ilgili görüşleri; 68 aylık çocukların ilköğretim birinci sınıfa başlamaları ile ilgili görüşleri arasında bağılıklar söz konusudur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, İlköğretim, hazır bulunuşluluk, ilköğretime geçiş süreci

THE VIEWS OF PRESCHOOL TEACHERS AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS ABOUT PRIMARY SCHOOL PROCESS OF TRANSITION TO PRIMARY SCHOOL ABSTRACT

The first class of primary school children to learn skills and knowledge required of a team there are factors that affect the ready. This is perhaps one of the factors considered most important factor in pre-school learning gained access period. Twenty two preschool teachers (twenty female % 90.90; two male % 9.1) and twenty two primary school first grade teachers

* Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğiti Fakültesi, İlköğretim Bölümü, esdereli@hotmail.com

(thirteen female %59.09; nine male %40.91) who were working for the Ministry of National Education, during the academic year of 2010-2011 participated in the study. This study aims at describing the opinions of pre-school teachers and primary school first-grade teachers on the primary school transition education of children. The data were collected through semi-structured interviews. Qualitative data were analyzed descriptively. Data analyses Chi-Square (X²) test was applied. According to the results, preschool teachers and primary school first grade teachers were found to have differences in opinions about the process of preparation for primary education. Furthermore, pre-school education and primary first grade school teachers opinions to learn about of effectiveness of the preparation of pre-school education to primary education, views on the concepts should be taught pre-school education, opinions about the criteria to be considered in the initiation of primary school children and 68 months children begin first grade of primary loyalties between the opinions changed according to preschool teachers and primary teachers.

Key Words: Pre-school education, primary education, readiness, the process of transition to primary school

1. GİRİŞ

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan bedensel, psikomotor, sosyal, duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim sürecidir. (Aral ve diğ 2002). Okul öncesi eğitim kurumları ise çocukların bedensel, zihinsel ve duygusal gelişimini sağlamak, Türkçeyi doğru ve güzel konuşmasını sağlamak ve onları ilköğretime hazırlamakla görevlidir (OÖEK Yönetmeliği, 2004). Okul öncesi yılları çocuğun bilgi ve becerileri kazanımında önemli yıllardır, daha sonraki önemli sonuçları okul başarısının da güçlü bir belirleyicisidir (Nancy, 2011). Ayrıca 0-6 yaş, çocukların gelişim ve öğrenmelerinin en hızlı olduğu yaşam dönemlerinden biridir. Bu dönem, çocuğun bilişsel, sosyal, psikomotor, dil, özbakım becerileri ve ilköğretime hazırlık noktasında kritik bir öneme sahiptir (Haktanır ve diğ, 2008)

Okul öncesi eğitim kurumları günümüzde, giderek gelişmekte, çocuğun sağlıklı bakımı, beslenmesi, kendine güven kazanması, kişiliğin gelişmesi, iyi alışkanlıklar kazanabilmesi, sosyal gelişimini gerçekleştirecek bir arkadaş ortamının yaratılmasıyla birlikte fiziksel olarak gelişebilmesi için gerekli hareket ve oyun ortamını sağlayan, aileye çocuk bakımı ve eğitimi konularında destek veren kurumlardır. Bir okul öncesi eğitim kurumunun ideal nitelikleri ise genelde o ülkede okul öncesi eğitimin temel amaçları ile çok yakından ilgilidir (Oktay, 2002). Okul öncesi öğretmenlerinin Milli Eğitimin amaçlarına uygun olarak, çocukları ilköğretime hazırlık sürecinde sorumlulukları ve yapması gerekenler vardır. Örneğin; okul öncesi öğretmenlerinin okula hazırlığın ne olduğu ve nasıl olması gerektiği konusunda yeterli bilgiye sahip olmak, programlarını okul öncesi eğitimin amaçlarını dikkate alarak hazırlamak, ilköğretim birinci sınıfa başlarken çocukların sahip olmaları gereken yeterlilikleri dikkate alarak ilköğretime hazırlık çalışmaları bütün bir seneyi kapsayacak şekilde planlanmak, kalemi düzgün tutma çalışmaları yapmak gibi çocukları ilköğretime hazırlık sürecinde sorumlulukları belirlenmiştir (MEB, 2006).

Hazır olma ya da hazır bulunmuşluğun kazanılabilmesi için gerekli biyolojik büyümenin yani olgunlaşmanın yanı sıra öğrencinin o davranışın gerektirdiği ön bilgiye, beceriye, alışkanlığa, ilgiye ve tutuma da sahip olmasını gerektirir (Fidan, 1998). Çocuklar okul becerilerinin temelini erken yaşlardan itibaren edinmeye başlamaktadır. Bu temelin dayandığı

temel olgular; güven, kendini kontrol, itaat, iletişim ve ortaklaşa hareket edebilmeyi içermektedir (Meisels, 1997). Bu karakteristik gerçeklerin her biri çocuğun genel kültürü, okuma yeteneği, alfabeyi tanımasını, şekillerle olan kavramayı, sayıları, renkleri algılamasını geliştirecektir. Bu yetenekler çocuklar için çok önemli olup, geliştirilmesi yukarıda sayılan karakterlere bağlıdır. Hazırlığı etkileyen faktörler arasında; beslenme, fiziksel aktiviteler, sağlık, çocuğun deneyimleri, aile yapısı ve yaşı gelmektedir. Bunlar arasında yaş en önemli kriter olmasına rağmen bazı öğrenciler beklenen yaşta okula hazır olamayabilirler (Brostrom, 2000).

Bir çocuk erken çocukluk eğitiminden ilköğretime başladığında okula geçiş meydana gelir. Okul öncesi çocukların bütünsel gelişimlerinin desteklenerek, ilköğretim için gerekli becerilerin kazandırıldığı sistemli çalışmaların bütünü kapsar. Okul öncesi eğitim, çocuğu temel eğitimin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışlara hazırlayıcı nitelikte olmalıdır. Çünkü okul öncesi ve ilköğretimin hedeflerinin paralellliği, çocukların başarısını ve uyumunu etkileyen önemli bir faktördür (Kandır ve diğ 2010). İlköğretim erken çocukluk eğitiminden eğitimdeki sürekliliği, eğitim politikaları, müfredat, öğretme yöntemleri, çevre ve çevredeki bireyler, ebeveynlerin rolü ve çocuklardan beklenenleri bakımından farklıdır. İlköğretime başlama çocuğun hayatında en belirsiz, zor ve karışık dönemlerden biridir ve bu dönemde çocuklar kaygı, hayal kırıklığı ve şaşkınlık yaşamaktadırlar. İlköğretime başarılı geçiş hazırbulunuşlukla mümkün olabilir bu da ancak eğer çocuk duygusal, psikolojik fiziksel ve zihinsel gelişim açısından ilköğretime yerleşebilecek düzeye gelmesi ile sağlanabilir. İlköğretime başarılı bir geçiş erken çocukluk dönemindeki başarısı ve gelişimine bağlıdır. Erken çocukluk döneminde başarılı olan ve gelişimi desteklenen çocukların bu başarı ve gelişimlerini ilköğretim döneminde artırarak sürdürmeleri olasıdır (Yeboah, 2002). Aynı zamanda okul öncesi eğitimin gerekliliklerini kazanmış çocukların öğretme süreçlerini, öğrenme metotlarını, kuralları, yasaları ve ilköğretim okullarının diğer taleplerini daha çabuk kavramaları olasıdır. Çocukların erken çocukluk kurumunda edinilen stratejileri ilköğretimde kullanabilmesi okul öncesi eğitimde öğretilen bilgi ve becerilerin ilköğretimde öğretilenlerle paralel göstermesinin gerekliliği kuşkusuzdur (Timperley ve diğ, 2003)

Çocuklar için ilköğretime başlangıç bu büyük güne hazırlık ve heyecanı kaplamaktadır. Çocukların ilköğretime başlaması için bazı temel becerilerin gerektiği ise inkar edilemez bir gerçektir. Okul öncesi öğretmenine ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenine aileler tarafından “ çocuğum ilköğretim için hazır mı?” sorusu sorulmaktadır. Bununla beraber aynı soru okul öncesi öğretmenine çocukları ilköğretime hazırlık çalışmalarında da sorulmaktadır. Bu sorunun altında yatan varsayım öğrenmenin ilköğretimde başladığı okul öncesi eğitim ise çocukları öğrenmeye hazırlamasıdır (Bobis, 2002). Ayrıca Türkiye’de okul öncesi öğretmenin çocukları ilköğretime hazırlamak için sorumlulukları, neler yapması gerektiği ile ilgili bilgiler mevcuttur (MEB, 2006). Ancak Türkiye’de “okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerinin çocuğun ilköğretime başlama kararını hangi kriterlere göre değerlendirdikleri?” “okul öncesi öğretmenleri okul öncesi eğitim programında belirtilen ilköğretime hazırlık sürecindeki sorumlulukları yerine getirmek için neler yapmaktadırlar?” ve “okul öncesi öğretmenlerinin çocukları ilköğretime hazırlamak için yaptıkları ve hedefledikleri ile ilköğretim öğretmenlerinin çocuklarda kazanılmasını bekledikleri ile tutarlı mıdır?” sorularının cevapları mevcut değildir. Bu nedenle araştırmada okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşleri incelenmiştir.

2. YÖNTEM

2.1 Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, mevcut durumu sorgulayan betimsel bir araştırmadır. Okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşlerini incelemek amacıyla, tarama modeline dayalı nicel araştırma tekniklerinden, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak araştırma gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde kullanılmak üzere öğrenmek istediğimiz konuya uygun bir dizi soru hazırlanır. Görüşülen kişinin soruları istediği ayrıntıda yanıtlamasına izin verilir. Görüşmeci gerektiğinde görüşülen kişiye sorularla ilgili açıklamalar yapabilir (Berg, 1998; Gay, 1990). Araştırmalarda görüşme tekniğinin görüşülen kişinin fikirlerini diğer veri toplama tekniklerine göre daha ayrıntılı ve derinlemesine açıklama olanağı sunması aynı zamanda araştırılan konuyu görüşülen kişinin bakış açısından görmeyi sağlaması nedeni ile tercih edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2000). Araştırmada veriler, anasınıfında 6 yaş grubuna eğitim-öğretim vermekte olan okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim birinci sınıfa eğitim- öğretim vermekte olan ilköğretim öğretmenlerinden elde edilmiş ve kesitsel araştırma düzeni kullanılmıştır.

2.2.Araştırma Grupları

Katılımcıların tamamı Konya ilindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ilköğretim okullarında çalışmakta olan okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerinden oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarının uygulanacağı öğretmenler, amaçlı (purposive) örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Bu örneklemin temeli, araştırmanın amaçları doğrultusunda bir evrenin temsilci bir örneği yerine, amaçlı olarak bir ya da birkaç alt kesimini örnek olarak almaktır. Başka bir deyişle amaçlı örnekleme, evrenin soruna en uygun bir kesimini gözlem konusu yapmak demektir (Sencer, 1989). Amaçlı örneklemede araştırmacı, evrenle ilgili daha önceki kuramsal bilgilere ve kendi bilgilerine ve araştırmanın özel amacına dayanarak bir örneklem belirlemektedir (Fraenkel ve Wallen, 1993). Bu araştırmada, araştırma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme çeşitlerinden, maksimum çeşitlilik örnekleme benimsenmiş ve bu bağlamda evrenin temsili göz önünde bulundurularak, okul öncesi öğretmenlerin seçilmesinde anasınıfında 6 yaş grubu öğretmeni olmak, ilköğretim öğretmenlerinin seçilmesinde birinci sınıf öğretmeni olmak, okul öncesi öğretmenin ve ilköğretim öğretmenin üniversite mezunu olma durumu dikkate alınarak katılımcılar seçilmiş ve görüşme formları bu kriterlere uygun öğretmenlere uygulanmıştır. Bu örnekleme yönteminin evren değerleri hakkında önemli ipuçları vereceği ifade edilmektedir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008).

Araştırma kapsamında kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formları Konya'da Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ilköğretim okullarında çalışmakta olan 27 okul öncesi öğretmeni, 27 ilköğretim birinci sınıf öğretmeni olmak üzere 54 katılımcıya uygulanmıştır. Veri analizleri öncesi, katılımcıların veri toplama araçlarına verdikleri yanıtlar gözden geçirilmiştir. Bu inceleme sonucunda, yarı yapılandırılmış görüşmede konuya odaklanmakta zorlanan, soruların cevaplanmasında aynı ifadeleri tekrarlayan ve soruları cevaplar kısa cevaplar vererek geçiştirmeye çalıştığı düşünülen toplam 10 kişi veri setinden çıkarılmıştır. Sonuçta analizler kıdem ortalaması 10 yıl, yaş ortalaması 31.72, 20'si kadın (%90.90), 2'si (% 9.1) erkek 22 okul öncesi öğretmeni ve kıdem ortalaması 12 yıl, yaş ortalaması 33.36, 13'ü

kadın (% 59.09) ve 9'u (%40.91) erkek 22 ilköğretim birinci sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 44 katılımcıdan elde edilen verilerle gerçekleştirilmiştir.

2.3.İşlem

Araştırma verileri Konya ilinde Kasım 2010- Mart 2011 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler toplanırken gönüllülük ilkesi esas alınmış, katılımcılara öncelikle araştırmanın amacına yönelik kısa bir bilgi verilmiş ve ardından araştırmaya katılmak isteyen katılımcılardan öğretmenlerin ders saatleri dışında uygun oldukları zamanlarda görüşme yapmak amacı ile randevu alınarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme sorularına yanıtların alınması 40-50 dakika arasında değişmiştir. Araştırmada veriler, bireysel uygulama şeklinde toplanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere sorular tek tek sorulmuş, öğretmenlerin yanıtları tercihlerine bağlı olarak ses kayıt cihazları ya da yazılı not alma yöntemleri ile kayıt edilmiş daha sonra çözümlenmiştir. Ayrıca, gerekli durumlarda katılımcılara ek açıklamalar yapılmıştır. Katılımcılardan kimlik bilgileri istenmemiştir.

2.4 Veri Toplama Araçları

Araştırmada, okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri için ayrı hazırlanmış ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili yarı yapılandırılmış görüşme formu ve öğretmenlerin kişisel özellikleri ilişkin kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu:

Katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim durumları, mesleki kıdemleri özlük özelliklerine ilişkin bilgiler kişisel bilgi formu aracılığıyla elde edilmiştir.

Okul Öncesi Öğretmenleri İçin İlköğretime Hazırlık Süreci Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu:

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık sürecine ilişkin görüşlerini almak amacıyla şu soruları yanıtlamaları istenmiştir.

1. Okul öncesi eğitim sizce önemli midir? Önemli olduğunu düşünüyorsanız neden önemlidir? Önemsiz olduğunu düşünüyorsanız neden önemsizdir?
2. Okul öncesi eğitim öğretmeni olarak, çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitimde ne kazandırmayı hedeflersiniz?
3. Okul öncesi öğretmenleri çocukları ilköğretime hazırlamak için hangi aktivite ve etkinliklere yer vermelidir?
4. Okul öncesi Öğretmeleri Çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile hangi kavramları öğretmelidir?
5. Okul öncesi öğretmeleri çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile matematiksel kavramları öğretirken hangi materyalleri kullanmalıdır?
6. Okul öncesi öğretmeni olarak, çocuğun ilköğretime başlayıp başlamayacağını hangi kriterlere göre değerlendirirsiniz?
7. Okul öncesi öğretmeni olarak, 68 aylık çocukların ilköğretim birinci sınıfa alınması hakkında ne düşünüyorsunuz?

2.5. Görüşme Formlarının Geçerlik ve Güvenirliği

Nitel araştırmada geçerlik araştırmacının araştırdığı olguyu, olduğu biçimiyle olabildiğince yansız incelemesi anlamına gelmektedir. Görüşülen bireylerden doğrudan alıntılara yer vermek ve bunlardan yola çıkarak sonuçları açıklamak geçerlik için önemli olmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Araştırmada yarı yapılandırılmış sorular hazırlandıktan sonra soruların kapsam geçerliği, anlaşılabilirlik özellikleri açısından değerlendirmeleri için 5 okul öncesi eğitim uzmanı, 5 ilköğretim sınıf öğretmeni uzmanına sunulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda sorular yeniden gözden geçirilerek hazırlanmış görüşme soruları 3 okul öncesi öğretmenine, 3 ilköğretim birinci sınıf öğretmenine uygulanarak ön çalışma yapılmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında öğretmenlerin görüşme sorularına verdiği yanıtlar tek tek incelenmiş, elde edilen verilerin geçerliliği için öğretmenlerden alınan cevapların doğrudan aktarıldığı örnekler verilmiştir.

Güvenirlik ise olayların farklı gözlemciler tarafından aynı kategoriye bağlanması ya da gözlemci tarafından farklı zamanlarda aynı kategori ile ilişkilendirilmesidir. Araştırmanın ikinci aşamasında okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin görüşme sorularına verdikleri cevaplar analiz edilerek kategorilere ayrılmıştır. Öğretmenlerin görüşme formuna verdiği yanıtlarla oluşturulan kategoriler 2 okul öncesi eğitim uzmanı, 2 ilköğretim uzmanınca incelenmiştir. Öneriler doğrultusunda bazı kategoriler eklenmiş, bazı kategoriler birleştirilmiştir

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmada yer alan 7 görüşme sorusu ilk önce ilköğretim birinci sınıf ve okul öncesi öğretmenlerine yarı yapılandırılmış hali ile açık uçlu olarak sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar öğretmenlerin tercihinin göre ses kayıt cihazları, alınan kısa notlar şeklinde kaydedilmiştir. Araştırmacı ve alanında uzman üç kişi tarafından verilen cevaplar ayrı ayrı kategorilere ayrılmıştır. Dört kişinin oluşturduğu kategoriler gözden geçirilmiş ve her soru için ortak kategori formu geliştirilmiştir. Böylece, uzman önerileri doğrultusunda öğretmenlerden alınan cevaplara göre kategoriler oluşturulmuştur. İlköğretim öğretmenlerinin ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşme formlarına numara verilmiştir. Daha sonra öğretmenlerin verdikleri cevaplar incelenerek yerleştirilecek kategorileri işaretlemek için uzman önerileri doğrultusunda oluşturulmuş her soruya ait formların bir sütununa öğretmenlere verilmiş numara diğer sütunlara ise ilgili kategoriler yazılmıştır. Öğretmenlerin cevapları hangi kategoriye giriyorsa o kategoriye işaret verilmiştir. Daha sonra bu kategoriler üç uzman tarafından incelenmiş, SPSS paket programına aktarılmıştır. Böylece nitel olarak toplanmış verilerden nicel veriler elde edilmiştir. Öğretmenlerden her soruya ilişkin alınan cevapların frekans dağılımları, yüzdeleri ve toplam yüzdeleri çıkarılmıştır. Nicel veriler analiz edilmeden önce her soru için gözenek sayısının 5' in altında olup olmadığı sınıanmış bu nedenle nicel verilerin analizinde SPSS 15.00 paket programı kullanılarak Kay-kare (Chi-Square) bağımlılık testi kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2006; Balcı, 2005; Sümbüloğlu ve Sümbüloğlu, 2005). Araştırma kapsamında kullanılan tüm istatistiksel işlemlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Elde edilen veriler tablolar halinde, kay-kare değeri (χ^2), serbestlik derecesi (df) ve anlamlılık değeri (p) olarak verilmiştir. Ayrıca her sorunun kategorine ait verilere ait geçerlik ve güvenilirlik yönünden uzmanlarca değerlendirilmiştir. Kategorilere ait görüşleri her iki öğretmen grubu da aynen ifade etmişlerdir.

3. BULGULAR

Araştırma bulguları, iki ana başlık altında ele alınmıştır. İlk önce okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdiği cevap örnekleri doğrudan aktarılmıştır. Nitel verilerin nicel verilere dönüştürülmesine ilişkin örnek aşağıda verilmiştir. Daha sonra nitel verilerden elde edilen öğretmenlerin cevaplarına ilişkin kategoriler karşılaştırılmıştır.

Tablo 1. Okul Öncesi Eğitimin Önemi Kategorisine Ait İfadeler

İfadeler	Ö. 1	Ö. 2	Ö. 3	Ö. 4	Ö. 5	Ö. 6	Ö. 7	Ö. 8	Ö. 9	Ö. 10
1. Okul öncesi eğitim zihinsel gelişimi destekler, okuduğunu çabuk anlar ve çabuk öğrenir.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2. Küçük ve büyük kas gelişimini destekler.	X	X	X	X	X	X	X	X		X
3. Kelime dağarcığını, kendini ifade edebilmesini ve dil bilgisi kurallarına uygun konuşmayı destekler.	X	X	X	X	X	X	X	X		X
4.Öz bakım becerilerine katkı sağlar.	X	X	X	X		X	X	X		X
5.Duyusal gelişimi destekler.		X	X	X	X	X	X	X	X	
6.Sosyalleşmesini sağlar	X	X	X			X		X	X	
7.Öz güven gelişimine katkı sağlar		X		X			X		X	X
8.Yaparak yaşayarak öğrenmesini sağlar					X	X				X
9.Kimlik gelişimini destekler		X	X	X	X	X				
10.İletişim kurma becerisini geliştirir		X		X		X		X		X
11.İlköğretim uyum sürecini kolaylaştırır.			X		X	X		X		
12.Görgü kurallarını ve günlük yaşam becerilerini kazanmasını sağlar							X			

Soru: Okul öncesi eğitim sizce önemli midir? Önemli olduğunu düşünüyorsanız neden önemlidir? Önemsiz olduğunu düşünüyorsanız neden önemsizdir?

Okul Öncesi Öğretmeni A15: “ Okulöncesi eğitim çocukların tüm gelişim alanlarını (fiziksel, zihinsel, dil, psiko-motor ve öz bakım becerilerini desteklediği için ve çocukların ilköğretime uyum sürecini kolaylaştırdığı için önemlidir” ifadesi çocuğun gelişim alanlarını destekler ve okula uyum sürecini kolaylaştır kategorilerinin oluşturmasını sağlamıştır.

İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmeni B 8: “Okul öncesi eğitim çocukların günlük yaşam becerilerini, görgü kurallarını kazanmalarını destekler ve çocukları hayata hazırlar” ifadesi ile okul öncesi eğitim görgü kurallarını ve günlük yaşam becerilerini kazanmasını sağlar kategorisinin oluşmasını sağlamıştır.

Tablo 2.0’da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin önemine ilişkin frekans, yüzdeler ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:2.0. Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri İle İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimin Önemi İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdeler ve Kay Kare Değerleri

Okul öncesi önemli midir? Neden?	Okul öncesi öğretmenin görüşleri		İlköğretim öğretmenin görüşleri				χ^2
	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %	Toplam f %		
Zihinsel gelişimi destekler	18 81,8	4 18,2	5 22,7	17 77,3	44 100	15,395*	
Psiko-motor gelişimi destekler	17 7,3	5 22,7	13 59,1	9 40,9	44 100	1,676	
Dil gelişimine katkı sağlar.	20 90,9	2 9,1	2 9,1	20 90,9	44 100	29,455*	
Öz bakım becerilerine katkı sağlar.	15 68,2	7 31,8	2 9,1	20 90,9	44 100	16,200*	
Duygusal gelişimi destekler.	16 72,7	6 27,3	2 9,1	20 90,9	44 100	18,427*	
Sosyalleşmesini sağlar	17 77,3	5 22,7	10 45,5	12 54,5	44 100	4,697**	
Öz güven gelişimine katkı sağlar	12 54,5	10 45,5	7 31,8	15 68,2	44 100	2,316	
Yaparak yaşayarak öğrenmesini sağlar	7 31,8	15 68,2	6 27,3	16 72,7	44 100	,109	
Kimlik gelişimini destekler	11 50	11 50	6 27,3	16 72,7	44 100	2,397	
İletişim kurma becerisini geliştirir	12 54,5	10 45,5	8 36,4	14 63,6	44 100	1,467	
İlköğretim uyum sürecini kolaylaştırır.	10 45,5	12 54,5	7 31,8	15 68,2	44 100	,863	
Görgü kurallarını ve günlük yaşam becerilerini kazanmasını sağlar	3 13,6	19 86,4	11 50,0	11 50,0	44 100	6,705**	

*P< .01, ** P<.05

Tablo 1 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin zihinsel gelişimini desteklediğine ($\chi^2 (df1) = 15.395, P < .01$), dil gelişimini desteklediğine ($\chi^2 (df1)= 29,455, P < .01$), öz bakım becerilerini desteklediğine ($\chi^2 (df1)= 16,200, P < .01$), duygusal gelişimini desteklediğine ($\chi^2 (df1)= 18,427, P < .01$), sosyal gelişimini desteklediğine ($\chi^2 (df1)= 4,697, P < .05$), görgü kurallarını ve günlük yaşam becerilerini kazanmalarını sağladığına ($\chi^2 (df1)= 6,705, P \leq .01$) ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olduğu görülmektedir.

Ancak okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin psikomotor gelişimini desteklediğine ($\chi^2 (df1) = 1,676, P > .05$); öz güven gelişimini sağladığına ($\chi^2 (df1)= 2,316, P > .05$), yaparak yaşayarak öğrenmesine ($\chi^2 (df1)= .109, P > .05$), kimlik gelişimine ($\chi^2 (df1)= 2.397, P > .05$), İletişim kurma becerisine ($\chi^2 (df1)= 1,467, P > .05$), ilköğretime uyum sürecine katkı sağladığına ($\chi^2 (df1)= ,863, P > .05$) ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir.

Soru: Okul öncesi eğitim öğretmeni/ ilköğretim öğretmeni olarak, çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitimde ne kazandırmayı/ ne kazanmasını hedeflersiniz/ beklersiniz?

Okul Öncesi Öğretmeni A 17: “Okul öncesi eğitimde çocukların algılama ve kavrama düzeylerini geliştirerek ilköğretimde okuma-yazma sürecini kolaylaştırmayı hedeflerim” ifadesi ile çocuğun algılama ve kavrama düzeylerinin yükseltilmesini beklerim ve çocuğun, okuma yazma etkinliklerini daha rahat yapmasını beklerim” kategorileri oluşturulmuştur.

İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmeni B 14: “Okul öncesi eğitimin çocukların dikkat sürelerini artırarak , bizim ders işlememizi kolaylaştırmasını beklerim” ifadesi ile Çocuğun, dikkat süresinin uzatılmasını beklerim kategorisi oluşturulmuştur.

Tablo 3.0’da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitimden beklentilerine ilişkin frekans, yüzdelik ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:3. 0. Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri ile İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Çocukların İlköğretime Hazırlık Sürecinde Okul Öncesi Eğitimden Beklentisi İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdelik ve Kay- Kare Değerleri

Çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitimin ne kazandırmasını beklersiniz?	Okul öncesi öğretmenin görüşleri		İlköğretim öğretmenin görüşleri			χ^2
	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %	Toplam f %	
Çocuğun, sınıf ve okul kurallarına uyumunu kolaylaştırmasını beklerim	13 59,1	9 40,9	14 63,6	8 36,4	44 100	,096
Çocuğun, aile ayrılığı konusunda bocalama yaşamamasını beklerim.	17 77,3	5 22,7	15 68,2	7 31,8	44 100	,458
Çocuğun, dikkat süresinin uzatılmasını beklerim	7 31,8	15 68,2	14 63,6	8 36,4	44 100	4,464*
Çocuğun, iletişim becerilerinin geliştirmesini beklerim.	12 54,5	10 45,5	6 27,3	16 72,7	44 100	3,385
Çocuğun olumlu davranış kazanmasını beklerim.	7 31,8	15 68,2	7 31,8	15 68,2	44 100	,000
Çocuğun algılama ve kavrama düzeylerinin yükseltilmesini beklerim.	15 68,2	7 31,8	10 45,5	12 54,5	44 100	2,316
Çocuğun öz bakım becerilerini geliştirmesini beklerim.	15 68,2	7 31,8	2 9,1	20 90,9	44 100	16,200*
Çocuğun, okuma yazma etkinliklerini daha rahat yapmasını beklerim.	14 63,6	8 36,4	11 50	11 50	44 100	,834
Çocuğun sosyal gelişiminin artmasını beklerim.	19 86,4	3 13,6	5 22,7	17 77,3	44 100	17,967*
Fizyolojik ihtiyaçları ertelemesini öğrenmesini beklerim.	7 31,8	15 68,2	11 50	11 50	44 100	1,504

*P< .01, ** P<.05

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde dikkat sürelerini uzatmasını ($\chi^2 (df1)= 4,464, P< .05$), öz bakım becerilerini geliştirmesini ($\chi^2 (df1)= 16,20, P< .01$), sosyal gelişimi desteklemesini ($\chi^2 (df1) = 17,967, P < .01$) bekledikleri / hedeflediklerine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olduğu görülmektedir

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde çocukların sınıf ve okul kurallarına uyum sürecini kolaylaştırmasını ($\chi^2 (df1) = ,096, P > .05$); aile ayrılığı konusunda bocalama yaşamamasını ($\chi^2 (df1)= ,458, P > .05$), İletişim becerilerini geliştirmesini ($\chi^2 (df1)= 3,385, P > .05$), olumlu davranış kazanımını sağlamasını ($\chi^2 (df1)= ,000, P > .05$), algılama ve kavrama düzeylerini yükseltmesini ($\chi^2 (df1)= ,000, P > .05$) ve okuma yazma etkinliklerini daha rahat yapmasını ($\chi^2 (df1)= 834 ,P > .05$) bekledikleri / hedeflediklerine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir.

Soru: Okul öncesi öğretmenleri çocukları ilköğretime hazırlamak için hangi aktivite ve etkinliklere yer vermelidir?

Okul Öncesi Öğretmeni A1: Okul öncesi öğretmenleri deney etkinliğine ve kavram haritalarına yer vererek çocukların olaylar arasındaki anlam ilişkisi kurmalıdır” ifadesi ile deney ve kavram haritası kategorilerini oluşturmuştur.

İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmeni B2: Anaokulunda çocuklara çizgi çalışmasına yönelik etkinlikler yaptırılın fakat öğretmenler çocuklara harf öğretmesinler, çünkü çocuklara anaokulunda öğretilen yanlış bir harf ya da harf yazımını sonradan düzeltemiyoruz” ifadesi ile çizgi çalışması kategorisini oluşturmuştur.

Tablo 4.0’da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde hangi aktivite ve etkinliklere yer vermesi gerektiğine ilişkin frekans, yüzdeler ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:4.0. Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri ile İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Çocukların İlköğretime Hazırlık Sürecinde Okul Öncesi Öğretmenlerinin Hangi Aktivite ve Etkinliklere Yer Vermesi Gerektiği İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdeler ve Kay- Kare Değerleri

Okul öncesi öğretmenin görüşleri	Okul öncesi öğretmenin görüşleri		İlköğretim öğretmenin görüşleri		Toplam f %	χ^2
	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %		
Çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenleri hangi aktivite ve etkinliklere yer vermelidir?						
Deney	13 59,1	9 40,9	3 13,6	19 86,4	44 100	9,821**
Dinlemeye yönelik çalışmalar	10 45,5	12 54,5	8 36,4	14 63,6	44 100	,376
Etkinlik süreleri uzatılmalı	13 59,1	9 40,9	9 40,9	13 59,1	44 100	1,455
İletişim becerileri	4 18,2	18 81,8	6 27,3	16 72,7	44 100	,518
Aile katılımı	7 31,8	15 68,2	5 22,7	17 77,3	44 100	,736
Yaparak yaşayarak öğrenme	9 40,9	13 59,1	5 22,7	17 77,3	44 100	1,676
Eğitici oyuncak	3 13,6	19 86,4	7 31,8	15 68,2	44 100	2,071
Kavram haritası	7 31,8	15 68,2	5 22,7	17 77,3	44 100	,458
Çizgi çalışması	11 50,0	11 50,0	14 63,6	8 36,4	44 100	,834

*P< .01, ** P<.05

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin deneye yönelik ($\chi^2 (df1)= 9,821, P< .05$) etkinliklere yer vermesine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olduğu görülmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin fizyolojik ihtiyaçları ertelemeye yönelik ($\chi^2 (df1) = 1,504, P > .05$); dinlemeye yönelik ($\chi^2 (df1)= ,458, P > .05$), iletişim becerilerine yönelik ($\chi^2 (df1)= 3,385, P > .05$), aile katılımına yönelik ($\chi^2 (df1)= ,000, P > .05$), yaparak yaşayarak öğrenmeye yönelik ($\chi^2 (df1)= ,000, P > .05$), eğitici oyuncak çalışmalarına yönelik ($\chi^2 (df1)= ,000, P > .05$), kavram haritasına yönelik ($\chi^2 (df1)= 834, P > .05$) ve çizgi çalışmasına yönelik aktivite ve etkinliklere yer vermesi gerektiğine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir.

Soru: Okul öncesi öğretmeleri çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile hangi kavramları öğretmelidir?

Okul Öncesi Öğretmeni A22:” Sağ-sol, aşağı-yukarı, içinde-dışında, altında-üstünde, az-çok, renk, şekil, 1’den 20’ye kadar sayılar” demiştir.

İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmeni B 20: “Görgü Kurallarını, mevsimleri, zıt kavramları, ölçüyü öğretmelidir” demiştir.

Tablo 5.0’da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile hangi kavramları öğretmesi gerektiğine ilişkin frekans, yüzdelik ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:5. 0.Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri İle İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Çocukları İlköğretime Hazırlamak Amacı ile Hangi Kavramları Öğretmesi Gerektiği İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdelik ve Kay- Kare Değerleri

Okul öncesi eğitim öğretmeni çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile hangi kavramları öğretmelidir?	Okul öncesi öğretmenin görüşleri		İlköğretim öğretmenin görüşleri			χ^2
	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %	Toplam f %	
Mekanda konum	13 59,1	9 40,9	8 36,4	14 63,6	44 100	2,277
Görgü kuralları	6 27,3	16 72,7	10 45,5	12 54,5	44 100	1,571
Zıt kavramlar	12 54,5	10 45,5	7 31,8	15 68,2	44 100	2,316
Eş-benzer kavramlar	10 45,5	12 54,5	9 40,9	13 59,1	44 100	,093
1-20 arası rakamları tanıma ve yazma	13 59,1	9 40,9	16 72,7	6 27,3	44 100	,910
Mevsimler	8 36,4	14 63,6	9 40,9	13 59,1	44 100	,096
Ölçü-miktar	10 45,5	12 54,5	9 40,9	13 59,1	44 100	,093
Uzamsal kavramlar	6 27,3	16 72,7	8 36,4	14 63,6	44 100	,419
Örüntü oluşturma	8 36,4	14 63,6	8 36,4	14 63,6	44 100	,000
Renk	19 86,4	3 13,6	15 68,2	7 31,8	44 100	2,071
Şekil	16 72,7	6 27,3	17 77,3	5 22,7	44 100	,121
Basit toplama	13 59,1	9 40,9	11 50,0	11 50,0	44 100	,367
Basit çıkarma	13 59,1	9 40,9	16 72,7	6 27,3	44 100	,910

*P< .01, ** P<.05

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin mekanda konum ($\chi^2 (df1) = 2,277, P > .05$), görgü kuralları ($\chi^2 (df1)= 1,571, P > .05$), zıt kavramlar ($\chi^2 (df1)= 2,316, P > .05$), eş-benzer kavramlar ($\chi^2 (df1)= ,093, P > .05$), 1-20 arası rakamları tanıma ve yazma ($\chi^2 (df1)= ,910, P > .05$), mevsimler ($\chi^2 (df1)= ,096, P > .05$), ölçü-miktar ($\chi^2 (df1)= ,093, P > .05$), uzamsal kavramlar ($\chi^2 (df1)= ,419, P > .05$), örüntü oluşturma ($\chi^2 (df1) , 000, P > .05$), renk ($\chi^2 (df1)= 2,071, P > .05$), şekil ($\chi^2 (df1)= ,121, P > .05$), basit toplama ($\chi^2 (df1) , 367, P > .05$) ve basit çıkarma ($\chi^2 (df1) , 910 , P > .05$) kavramlarını vermesine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir.

Soru: Okul öncesi öğretmeleri çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile matematiksel kavramları öğretirken hangi materyalleri kullanmalıdır?

Okul Öncesi Öğretmeni A 15: “Matematiksel kavramları öğretirken eğitici oyuncaklardan, bilişsel etkinliklerden ve çalışma kitaplarından yararlanıyorum. Sadece matematiksel kavramları değil diğer kavramların öğretilmesinde de etkili. ” ifadesi ile eğitici oyuncak, çalışma kitapları, bilişsel etkinlikler kategorileri oluşturulmuştur.

İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmeni B 7: ‘ Okul öncesi öğretmeni genellikle somut nesnelere dayanmaktadır. Mesela fasulye ve çubuklarla onlar olmadığı zamanlarda da makarna getirip yararlanabilir.’ İfadesi ile ederek somut nesnelere kategorisi oluşturulmuştur.

Tablo 6.0’da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile matematiksel kavramları öğretirken hangi materyalleri kullanması gerektiğine ilişkin frekans, yüzdelik ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:6.0. Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri İle İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Çocukları İlköğretime Hazırlamak Amacı ile Matematiksel Kavramları Öğretirken Hangi Materyalleri Kullanması Gerektiği İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdelik ve Kay- Kare Değerleri

Okul öncesi öğretmenin görüşleri	Okul öncesi öğretmenin görüşleri		İlköğretim öğretmenin görüşleri			χ^2
	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %	Toplam f %	
Çocuklara matematiksel kavramları öğretirken hangi materyalleri kullanıyorsunuz?						
Somut nesnelere	11 5,0	11 50,0	22 100,0	0 0,0	44 100	14,667*
Eğitici oyuncak	14 63,6	8 36,4	0 0,0	22 100,0	44 100	20,533*
Çalışma kitapları	12 54,5	10 45,5	0 0,0	22 100,0	44 100	16,500*
Kavram haritaları	14 63,6	8 36,4	1 4,5	21 95,5	44 100	17,094*
Grafikler	8 36,4	14 63,6	6 27,3	16 72,7	44 100	,419
Abaküs	8 36,4	14 63,6	19 86,4	3 13,6	44 100	11,599*
Yazı tahtası	9 40,9	13 59,1	5 22,7	17 77,3	44 100	1,676
Bilgisayar	8 36,4	14 63,6	5 22,7	17 77,3	44 100	,983
Bilişsel etkinlikler	10 45,5	12 54,5	0 0,0	22 100	44 100	12,941*

*P< .01, ** P<.05

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin matematiksel kavramları verirken somut nesnelere ($\chi^2 (df1) = 4,125, P < .05$), eğitici oyuncakları ($\chi^2 (df1) = 4,125, P < .05$), çalışma kitaplarını ($\chi^2 (df1) = 16,500, P < .05$), kavram haritalarını ($\chi^2 (df1) = 17,094, P < .05$), abaküsünü ($\chi^2 (df1) = 11,599, P < .05$) ve bilişsel etkinlikleri ($\chi^2 (df1) = 12,941, P < .05$) kullanmaları gerektiğine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olduğu görülmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin matematiksel kavramları verirken grafikleri ($\chi^2 (df1) = ,419, P > .05$), yazı tahtasını ($\chi^2 (df1) = 1,676, P > .05$), bilgisayarını ($\chi^2 (df1) = ,983, P > .05$) kullanmaları gerektiğine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir.

Soru: İlköğretim öğretmeni olarak, çocuğun ilköğretime başlayıp başlamayacağını hangi kriterlere göre değerlendirirsiniz?

Okul öncesi öğretmeni A16:” Bir çocuk zihinsel ve dil gelişimini tamamlamışsa ilköğretime başlayabilir” diyerek zihinsel ve dil gelişimini önemli bir kriter olarak değerlendirmiştir.

İlköğretim birinci Sınıf Öğretmeni B8:”Çocuk dikkatini uzun bir süre yoğunlaştırabiliyorsa ilköğretime başlayabilir.”diyerek ilköğretime başlama için dikkat süresini önemli bir kriter olarak değerlendirmiştir.

Tablo 7.0’da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin, çocuğun ilköğretime başlayıp başlamayacağını hangi kriterlere göre değerlendirdiklerine ilişkin frekans, yüzdelik ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:7.0.Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri İle İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin, Çocuğun İlköğretime Başlayıp Başlamayacağını Hangi Kriterlere Göre Değerlendirdikleri İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdeler ve Kay- Kare Değerleri

Okul öncesi öğretmenin görüşleri			İlköğretim öğretmenin görüşleri			χ^2
Çocuğun ilköğretime başlayıp başlamayacağını hangi kriterlere göre değerlendiriyorsunuz?	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %	Toplam f %	
Psikomotor gelişimi	16 72,7	6 27,3	17 77,3	5 22,7	44 100	,121
Dikkat süresi	5 22,7	17 77,3	13 59,1	9 40,9	44 100	6,017**
Duygusal gelişimi	16 72,7	6 27,3	1 4,5	21 95,5	44 100	21,569*
Kendini ifade etme	12 54,5	10 45,5	5 22,7	17 77,3	44 100	4,697**
Hazırbulunuşluk düzeyi	13 59,1	9 40,9	7 31,8	15 68,2	44 100	3,300
Kazanım değerlendirme formu	6 27,3	16 72,7	5 22,7	17 77,3	44 100	,121
Çocuğun okula karşı tutumu	7 31,8	15 68,2	5 22,7	17 77,3	44 100	,458
Algılama ve kavrama yeteneği	10 45,5	12 54,5	16 72,7	6 27,3	44 100	3,385
Sosyalleşmesi	10 45,5	12 54,5	7 31,8	15 68,2	44 100	,863
Karar vermemiz sağlanmıyor	5 22,7	17 77,3	6 27,3	16 72,7	44 100	,121

*P< .01, ** P<.05

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; çocuğun ilköğretime başlayıp başlayamayacağına dikkat süresi ($\chi^2 (df1)= 6,017, P< .05$), duygusal gelişim ($\chi^2 (df1)= 21,569, P< .05$), kendini ifade etme ($\chi^2 (df1)= 4,697, P< .05$) kriterlerine göre karar göre değerlendirmeye ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olduğu görülmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; çocuğun ilköğretime başlayıp başlayamayacağına psikomotor gelişimi ($\chi^2 (df1) = ,121, P > .05$), hazırbulunuşluk düzeyi ($\chi^2 (df1)= 3,300, P > .05$), kazanım değerlendirme formu ($\chi^2 (df1)= ,121, P > .05$), çocuğun okula karşı tutumu ($\chi^2 (df1)= ,121, P > .05$), algılama ve kavrama yeteneği ($\chi^2 (df1)= 3,385, P > .05$), sosyalleşmesi ($\chi^2 (df1)= 3,385, P > .05$), ve karar vermemiz sağlanmıyor ($\chi^2 (df1)= ,121, P > .05$) kriterlerine göre değerlendirmeye ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir.

Soru: İlköğretim öğretmeni olarak, 68 aylık çocukların ilköğretim birinci sınıfa alınması hakkında ne düşünüyorsunuz? Okul öncesi öğretmeni A19: "68 aylık çocuk gelişimini tamamlayamaz, özellikle psiko-motor gelişimini tamamlayamadığı için kalem tutma ve yazı yazmada zorlanacaktır. Bu zorlanma çocuğun okulu sevmemesine ve okuldan soğumasına neden olur, kesinlikle başlamamalıdır" diyerek çocukların 72 ayını doldurmadan okula alınmaması gerektiğini dile getirerek psikomotor gelişimi geridir, hazır bulunuşluk düzeyleri geridir kategorileri oluşturulmuştur.

İlköğretim birinci sınıf öğretmeni: "68 aylık çocuklar oyun çağındadır. Oyuna doymayan çocuklar ilköğretimde de bunu bekleyecek ve bulamayınca da okuldan sıkılacak. Bu çocuklar okula başlamaya hazır değiller o nedenle başlamamalıdır." diyerek hazırbulunuşluk düzeyleri geridir, oyun çağına alınmamalıdır ve çocuk çabuk sıkılıyor kategorileri oluşturmuştur.

Tablo 8.0'da okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin, 68 aylık çocukların ilköğretime başlamasına ilişkin frekans, yüzdeler ve kay- kare değerleri verilmiştir.

Tablo:7 Okulöncesi Eğitim Öğretmeleri İle İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin, 68 Aylık Çocukların İlköğretime Başlaması İle İlgili Görüşlerine Ait Frekans, Yüzdeler ve Kay- Kare Değerleri

Okul öncesi öğretmenin görüşleri			İlköğretim öğretmenin görüşleri			χ^2
68 aylık çocukların ilköğretime başlaması hakkındaki görüşleriniz nelerdir?	Evet f %	Hayır f %	Evet f %	Hayır f %	Toplam f %	
Psikomotor gelişimi geridir.	9 40,9	13 59,1	1 4,5	21 95,5	44 100	8,282*
Hazır bulunuşluk düzeyleri geridir	9 40,9	13 59,1	7 31,8	15 68,2	44 100	,393
Daha çok ayrılık korkusu vardır	3 13,6	19 86,4	8 36,4	14 63,6	44 100	3,030
Oyun çağında alınmamalıdır	8 36,4	14 63,6	2 9,1	20 90,9	44 100	4,659**
Her alanda gelişimini tamamlamışsa alınabilir.	7 31,8	15 68,2	6 27,3	16 72,7	44 100	,109
Çocuk çabuk sıkılıyor	11 50	11 50,0	16 72,7	6 27,3	44 100	2,397
Okuma yazmada geri kalıyor.	6 27,3	16 72,7	8 36,4	14 63,6	44 100	,419
Disipline girmek istemiyorlar	4 18,2	18 81,8	12 54,5	10 45,5	44 100	6,286**

* $P < .01$, ** $P < .05$

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; 68 aylık çocukların psikomotor gelişimi geri olduğu ($\chi^2 (df1) = 8,282, P < .05$), oyun çağında oldukları ($\chi^2 (df1) = 4,659, P < .05$), disipline girmekte zorlandıkları ($\chi^2 (df1) = 6,286, P < .05$) nedeni ile ilköğretim birinci sınıfa başlamamaları gerektiğine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olduğu görülmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; 68 aylık çocukların hazır bulunuşluk düzeyleri geri olduğu, daha çok ayrılık korkusu yaşadıkları, çocuk çabuk sıkılması, okuma yazmada geri kalması ($\chi^2 (df1) = ,419, P > .05$) nedeni ile ilköğretim birinci sınıfa başlamamaları gerektiğine ilişkin görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine bağlı olmadığı görülmektedir. Ancak hem okul öncesi öğretmenleri hem de ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri eğer çocuk her alanda gelişimini tamamlamışsa birinci sınıfa başlayabileceklerini ifade etmişlerdir ($\chi^2 (df1) = ,109, P > .05$).

4. TARTIŞMA VE YORUM

Bu çalışmada, okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşleri incelenmiş ve öğretmenlerin bu konu ile ilgili görüşlerinin öğretmenin eğitim verdiği öğretim kademesine göre değişip değişmediği incelenmiştir. Bu bölümde çalışmanın bulguları, literatür kapsamında tartışılmıştır.

Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenleri okul öncesi eğitimin çocuğun ilköğretime hazırlanmasında önemli olduğunu belirtmişlerdir. Ancak okul öncesi öğretmenleri okul öncesi eğitimin çocukların zihinsel gelişimini, dil gelişimi, öz bakım becerilerini, duygusal gelişim ve sosyal gelişimlerini desteklediği için önemli olduğunu ifade ederken; ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri görgü kurallarını ve günlük yaşam becerilerini geliştirdiği için önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri okul öncesi eğitimin çocukların psikomotor gelişimini desteklediği, öz güven gelişimini sağladığı, yaparak yaşayarak öğrenmesine, kimlik gelişimine, iletişim kurma becerisine, ilköğretime uyum sürecine katkı sağladığı için önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sonuca göre öğretmenlerin bu ifadeleri okul öncesi eğitimin çocuklara neyi kazandırması gerektiği ile ilgili bilgilerinin olduğunu göstermekle birlikte, okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin çocukların

İlköğretime uyum sürecine katkı sağlayacağına ilişkin ortak görüşleri okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlamak amacının farkında olduklarını da göstermektedir. Yeboah (2002) ilköğretime başarılı bir geçiş için çocuğun duygusal, psikolojik, fiziksel ve zihinsel hazır bulunuşluluğa ulaştığında gerçekleşebileceğini belirtmiştir. Magnuson, Claudia ve Waldfogel (2006) Amerika’da göçmen çocukların ilköğretime hazırbulunuşluklarda okul öncesi eğitimin etkisini incelediği araştırmalarında, okul öncesi eğitimin göçmen çocukların ilköğretim döneminde matematik, okuma ve İngilizce dil yeterliliklerini göçmen olmayan çocuklar kadar etkilediğini bulmuşlardır. Okul öncesi eğitimi alan göçmen çocukların okul girişindeki becerilerdeki eşitsizliği azalttığı ve daha sonraki başarısını kolaylaştırdığını ifade etmişlerdir. Shickedanz (1994) arkadaşlık, çocuklar için evde sadece anne-baba veya kardeşleri ile kazanılmayacak bir özellik olarak görmüş, arkadaşlık kurmayı ve sürdürmeyi çocuklar okul öncesi kurum içerisinde yaşıtları arasında öğrenebileceklerini belirtmiştir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin çocuklara kazandırmayı hedefledikleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin beklentilerinin sınıf ve okul kurallarına uyum sürecini kolaylaştırması, aile ayrılığı konusunda bocalama yaşamaması, olumlu davranış kazanımını sağlaması, çocukların algılama ve kavrama düzeylerinin yükseltmesi, okuma yazma etkinliklerini daha rahat yapması kategorilerinde örtüştüğü gözlenmiştir. Ancak ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi öğretmenlerin hedefledikleri ile ilköğretim öğretmenlerinin beklentileri ile ilgili kay-kare sonuçları ve yüzdeler incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri ile ilköğretim öğretmenlerinin bazı görüşlerinin farklılaştığı görülmektedir. Okul öncesi öğretmenleri çocuklara daha çok öz bakım becerilerini, iletişim becerilerini ve sosyal gelişimi kazandırmayı hedeflerken, ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri ise çocukların dikkat sürelerinin artırmasını ve fizyolojik ihtiyaçlarını ertelemesini kazanmasını beklemektedirler. Bu sonuca göre ilköğretim öğretmenlerinin okul öncesi eğitim öğretmeninden beklentileri okul öncesi eğitimin amaçları arasında yer alan çocukları ilkokula hazırlamak, çocukları okul yaşamının zihinsel hazır oluşlukla ilgili isteklerine yanıt verebilecek, bilgi, beceri ve tavır alışkanlıklara sahip kılmak amacı ile örtüşmektedir. Ancak çocukların sosyal gelişimi, kendini ifade etme ve öz bakım ihtiyaçlarını yetişkin yardımı olmadan karşılaması amaçları ile örtüşmemektedir. Bununla beraber, ilköğretim öğretmenlerinin çocukların okul öncesi eğitimdeki gelişimsel kazanımlarını fazla önemsemedikleri; öğretimsel ve okula uyum özelliklerinin kazanılmasına yönelik beklentilerinin ise oldukça çok olduğu söylenebilir. Bunun nedeni olarak ilköğretimde birçok akademik çalışmanın bilişsel alanla doğrudan ilgili olması ve ilköğretimde başarı kriteri olarak okuma- yazmayı öğrenme, matematiksel kavramları öğrenme gibi kriterlerin belirlenmesi olabilir. Haris ve Sipay (1979)’a göre, ilköğretime hazırlığın saptanmasında; kronolojik yaşı, cinsiyeti, zekâ, fiziksel yeterlilik (yeterli sağlıklı beden gelişimi), deneyim, dil faktörleri, duygusal ve toplumsal olgunluk, okuma ve kitaba ilgi duyma gibi faktörlerin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Ülkü (2007) “çocuğun alışılmış okul düzenine uymasının ve çocuğun okula giderken ailesinden kolayca ayrılmasının” anasınıfları, ilköğretim birinci sınıf ve veliler için okul olgunluğunda önemli bir etken olduğunu bulmuştur. Güven 1991 okul öncesi sınıflarda okula hazırlığa görsel olgunluk, renkleri ayırt etme, görsel hafıza, göz-el koordinasyonu, işitsel ayırt etme/duyma, sosyal ve duygusal etkenler ve dikkat süresinin etkili olduğunu ileri sürmektedir.

Araştırma sonucuna göre, okul öncesi eğitim öğretmeni ilköğretime hazırlık sürecinde deney etkinliğine ve eğitici oyuncak etkinliklerine yer verilmesi gerektiğini daha çok ifade ederken, ilköğretim öğretmenleri daha az ifade etmişlerdir. Ancak, okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin dinlemeye yönelik, iletişim becerilerine yönelik, aile katılımına

yönelik, yaparak yaşayarak öğrenmeye yönelik, kavram haritasına yönelik ve çizgi çalışmasına yönelik etkinliklere yer verilmesi gerektiğine ilişkin görüşleri örtüşmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin; okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin mekanda konum, görgü kuralları, zıt kavramlar, eş-benzer kavramlar, 1-20 arası rakamları tanıma ve yazma, mevsimler, ölçü-miktar, uzamsal kavramlar, örüntü oluşturma, renk, şekil, basit toplama ve basit çıkarma kavramlarını vermesine ilişkin görüşleri örtüşmektedir. Ülkü (2007)'nin anasınıfı ve ilköğretim 1. sınıfa devam eden çocukların velileri ve öğretmenlerinin, çocukların okul olgunluğu hakkındaki görüşlerinin incelediği çalışmada okul öncesi öğretmenlerin, ilköğretim öğretmenleri ve velilerin çocuğun “20’ye kadar sayıları tanınmasının okul olgunluğunda önemli olduğunu ifade etmiştir. Akman, Yükselen, Uyanık (2000) örüntüleme, sınıflama, gözleme, sıralama, çizgi çizme, ölçme, kıyaslama gibi konular çocukların gelecekte matematiği anlayarak öğrenmelerine yardım ederek onların kavramları anlamalarını sağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca okul öncesi çocukların sayı kavramını kazanması; sınıflandırma becerisi sıralama becerisi; ‘birebir eşleştirme’, uzaysal düzenlemelerine yönelik çalışmalar ‘sayı korunumunu’ kazanmaları ile yakından ilgilidir (Arnas, 2002). Bu nedenle okul öncesi ve ilköğretim öğretmenlerinin çocukların ilköğretime hazırlık sürecinde bu kavramların kazandırılması gerekliliği ile ilgili görüşlerinin örtüşmesi formal okula başlamadan önceki dönemde kazandığı matematik becerilerinin çocuk için önemli bir temel oluşturacaktır. Bobis (2000) ilköğretime başlamadan önce çocukların eşleştirme, sınıflama, doğal sayıların çokluk ve denklik algısı, ölçme, uzaysal yapı, geometrik şekiller, alan mekan-uzay, sayı kavramlarına yönelik kavramlarla ilgili doğru kazandıklarında ilköğretim yaşantısı boyunca çocukların matematik becerilerinde sorun yaşamadıklarını ortaya koymuştur.

Okul öncesi öğretmenleri okul öncesi eğitimde matematiksel kavramları verirken daha çok eğitici oyuncakları çalışma kitaplarını, kavram haritalarını, bilişsel etkinlikleri kullanmaları gerektiği ifade ederlerken, ilköğretim öğretmenleri somut nesnelere ve abaküs kullanmaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmenlerinin ve ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin matematiksel kavramları verirken grafikleri, yazı tahtasını, bilgisayar kullanmaları gerektiğine ilişkin görüşlerinin örtüştüğü görülmektedir. Ancak ortak görüşü yansıtan materyalleri kullanması gerektiğini ifade eden okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin sayısı oldukça azdır. Bu sonuca göre ilköğretim öğretmenlerinin okul öncesi eğitimde öğretmenlerin kavramları çocuklara nasıl kazandırdıkları ile ilgili bilgilerinin çok az olduğu söylenebilir. Bir başka deyişle ilköğretim öğretmenleri çocukların sınıflarına kavramları kazanarak gelmelerini beklemekte ancak okul öncesi öğretmenin bunları nasıl kazandırması gerektiği ya da nasıl kazandırdığı ile ilgilenmemişlerdir.

Çocuğun ilköğretime başlayıp başlayamayacağını hangi kriterlerle göre belirlerseniz sorusuna okul öncesi öğretmenleri daha çok duygusal gelişim, kendini ifade etme becerisi derken, ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri dikkat süresi kategorisini söylemişlerdir. Hem okul öncesi öğretmenleri hem de ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri; çocuğun ilköğretime başlayıp başlayamayacağına psikomotor gelişimi, hazırbulunuşluk düzeyi, kazanım değerlendirme formu, çocuğun okula karşı tutumu, algılama ve kavrama yeteneği, sosyalleşmesi kriterlerine göre değerlendirmeye ilişkin görüşlerinin örtüştüğü görülmektedir. Ayrıca okul öncesi ve ilköğretim öğretmenleri çocuğun birinci sınıfa başlaması ile ilgili karar vermemiz sağlanmıyor ifadesini kullanmışlardır. Bu sonucun altında yatan neden öğrenmenin ilköğretimde başlaması okul öncesi eğitimin ise çocukları öğrenmeye hazırlamasında önemli bir etken olmasından kaynaklanabilir. İlköğretim öğretmenlerinin çocukların birinci sınıfa başlamaları konusunda

dikkat sürelerini önemli bir kriter olarak görmeleri Yılmaz (2003) yaptığı araştırmasında, çocukların okula hazırbulunuşluk düzeyleri ile dikkat süreleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulgusu ile örtüşmektedir. McClelland, Acock ve Morrison (2006) çocukların okula hazır olduklarını belirlemede kronojik yaşın çok fazla dikkate alınmaması ve çocuğun okula başlaması için bilişsel olarak yeterli olgunluğa ulaşmasının yeterli olacağını belirtmiştir. Ladd, Birch ve Buhz (1999) öğretmenlerden okula hazır olmanın anahtar bileşenlerini tanımlamaları istemişlerdir, heveslilik, ortak çalışma, yönergeleri uygulama, sınıfın uyumunu bozmama gibi davranışları alfabenin harflerini söylemek veya rakamları saymak gibi özel becerilerden daha önemli olarak değerlendirdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca saldırgan davranış ve kendini kontrol eksikliği okula hazır olma ve uyum konularında en önemli bir problem olarak görüldüğünü ifade etmişlerdir.

Okul öncesi öğretmenleri 68 aylık çocukların daha çok psikomotor gelişimleri geri olduğu ve oyun çağında oldukları için, ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ise disipline girmekte zorlandıkları için ilköğretim birinci sınıfa başlamamaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Hem okul öncesi öğretmenlerinin hem de ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri; 68 aylık çocukların hazır bulunuşluk düzeyleri geri olduğu, daha çok ayrılık korkusu yaşadıkları, çocuk çabuk sıkılması, okuma yazmada geri kalması nedeni ile ilköğretim birinci sınıfa başlamamaları gerektiğine ilişkin görüşleri örtüşmektedir. Ancak hem okul öncesi öğretmenleri hem de ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri eğer çocuk her alanda gelişimini tamamlamışsa birinci sınıfa başlayabileceklerini ifade etmişlerdir. Esaspehlivan (2006) yaptığı çalışmada, 78 aylık çocukların okula hazırbulunuşlukları 68 aylık çocukların okula hazır bulunuşluklarının farklılık gösterdiğine ilişkin bulgusu öğretmenlerin 68 aylık çocukların birinci sınıfa başlamaması ile ilgili görüşleri ile örtüşmektedir. Smith ve Shepard, (1998) Küçük yaşlarda okula başlayan çocukların genellikle büyük çocuklar tarafından dışlandıkları, okulun öğretim programına uyum sağlamada güçlükler yaşadıkları, okula başlamaya hazır olmadıklarını, başarısızlık yaşayıp okuldan uzaklaştıkları veya öğrenme güçlüğü yaşadıklarını ileri sürmektedirler. Ramazan ve Esaspehlivan (2008) 69 ve 78 aylık çocukların okula hazırbulunuşluklarını inceledikleri çalışmada 78 aylık çocukların zihinsel, dil gelişimi, sosyo-duygusal gelişim, fiziksel gelişim ve öz bakım becerilerinde okula hazırbulunuşlukla ilgili becerilerde 68 aylık çocuklardan daha ileride olduğunu bulmuşlardır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşlerinde ortak yönlerin olması ile birlikte bazı yönlerden farklılaştığı bulunmuştur. Okul öncesi eğitim öğretmenleri çocukları ilköğretime hazırlamak amacı ile deney, dinlemeye yönelik çalışmalar, etkinlik sürelerine uzatmaya yönelik çalışmalar, iletişim becerilerini kazanma, aile katılımı etkinlikleri, yaparak yaşayarak öğrenmeye yönelik aktiviteler, eğitici oyuncak çalışmaları, kavram haritaları ve çizgi çalışmalarına yer vererek ilköğretime hazırlamaya yönelik sorumluluklarını yerine getirdikleri bulunmuştur.

“okul öncesi öğretmenlerinin çocukları ilköğretime hazırlamak için yaptıkları ve hedefledikleri ile ilköğretim öğretmenlerinin çocuklarda kazanılmasını beklediklerine ilişkin görüşlerinin bazı açılardan örtüştüğü ancak okul öncesi öğretmenleri ilköğretime hazırlığı gelişimsel olarak değerlendirirken ilköğretim öğretmenleri daha çok öğretimsel olarak değerlendirdikleri bulunmuştur. Ayrıca ilköğretim öğretmenleri okul öncesi eğitimin ilköğretime hazırlık sürecinde

önemli olduğunu ifade etmişler ancak okul öncesi öğretmenlerin bunları nasıl vermesi gerektiği ile fazla ilgilenmemişlerdir.

Bu sonuçlar doğrultusunda şu öneriler getirilebilir:

1. Okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim öğretmenleri çocukları ilköğretime hazırlık konusunda ortak noktaları belirlemek için birlikte çalışmalıdırlar.
2. Okul öncesi öğretmenlerine ilköğretim programları hakkında, ilköğretim öğretmenlerine ise okul öncesi eğitim programları ve işleyişi hakkında bilgi verilebilir.
3. Okul öncesi öğretmenlerine çocukları ilköğretime hazırlama sürecindeki sorumluluklarının neler olduğu ve bunları nasıl kazandırmaları konusunda hizmet içi eğitim programları düzenlenebilir.
4. Araştırma farklı bölgelerde, farklı örneklem grubunda ve daha çok öğretmene ulaşılarak sonuçları değerlendirilebilir.
5. Okul öncesi öğretmenleri ve ilköğretim öğretmenleri için ilköğretime geçiş kriterlerini belirlemeye yönelik çalışmalar yapılabilir.

6.KAYNAKÇA

- Akman,B.; Yükselen,A.İ & Uyanık, G. (2000). *Okul Öncesinde Matematik Etkinlikleri*. Epsilon Yayınları, İstanbul.
- Aktaş Arnas, Y. (2002). *Okulöncesi Dönemde Matematik Öğretimi*, Nobel Tıp Kitabevi, Adana
- Aral,N.;Kandır,A.;Yaşar,M.(2002). *Okul Öncesi Eğitim ve Okul Öncesi Eğitim Programı*, Ya-Pa Yayınları,İstanbul
- Barnett, W.S.(2008). Preschool education and its lasting effects: Research and policy implications. *Great Lakes Center, For education research& Practise* : 1-35.
- Büyüköztürk,Ş.(2006). Sosyal Bilimler İçin veri Analizi El Kitabı, Pegem A Yayıncılık,Ankara.
- Balcı,A.(2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma (Yöntem, Teknik ve İlkeler)*.Pegem A Yayıncılık,Ankara
- Berg, B.L. (1998). *Qualitative Research Methods Jar the Social Sciences*. Allyn and Bacon, Baston.
- Bobis, J. 8 2002). Is school ready for my child? The case of numeracy and the transition to school. *Counting on Words Children and Education Research Centre*, 15 February 2002.
- Bobis, J. (2002). Is School Ready for My Child? *Australian Primary Mathematics Classroom*, 7,4:4–8. Brostrom, S. (2000). Transition to School. European Conference on Quality in Early Childhood Education 10th, London, England, August 29-September 1, 2000.
- Çelenk, S. (2008).İlköğretim Okulları Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk Okuma ve Yazma Öğretimine Hazırlık Düzeyleri, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 8, 1: 83-90.
- Ekinci, O. (2001). Okulöncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Başarısı Üzerine Etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

- Esaspehlivan, M. (2006). Okulöncesi Eğitim Kurumuna Gitmiş ve Gitmemiş 78 ve 68 Aylık Çocukların Okula Hazırbulunuşluklarının Karşılaştırılması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Fidan, N. (1998). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Alkım Yayınevi, İstanbul.
- Güven, N. (1991). Okuma Öncesi Hazırlık. *Ya-pa 7. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri*. Segmen Matbaası, Ankara.
- Gay, L.R. (1996). *Educational research*. Columbus: Merrill Publishing Company
- Harris, A. J., & Sipay, E. R. (1979). *How to teach reading: A competency-based program..* New York: Longman
- Haktanır, G.; Dağlıoğlu, E.; Turaşlı, N., K.; Doğan, Ö.; Şen, S.; Güleç H., Ç.; Gül, E.,D.; Alat, Z.; Dereobalı, N.; Arslan, Ü.; Acer, D.; Güler, T.; Haktanır, G. (Ed) (2008). *Okul Öncesi Eğitime Giriş*;: Anı Yayınları, Ankara
- Kandır, A., Tezel -Şahin, F., Dilmaç, B. ve Yazıcı, Elçin. (2010). İlköğretime Geçiş Sürecinde Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmaları, *9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (20-22 Mayıs 2010)*, Elazığ, s. 207-210
- Kamerman, S.B.. (2000). Early childhood education and care: an overview of developments in the OECD countries. *International Journal of Educational Research*, 33, 2000 :7-29
- Ladd, G.W; Brich, S.H.& Buhs, E. (1999). Children's social and scholastic lives in kindergarten: Related spheres of influence. *Child Development*, 70: 1373–1400.
- Magnuson, K., Claudia, L. & Waldfogel, J. (2006). Preschool and school readiness of children of immigrants. *Social Science Quarterly*, 87, 5: 1241-1262
- Mcclelland, M.; Acock, A.C.; 6 Morrison, F.C. (2006). The impact of kindergarten learning-related skills on academic trajectories at the end of elementary school. *Early Childhood Research Quarterly*, 21: 471-490.
- MEB.(2006). *36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı*. MEB, İstanbul.
- Nancy L. C.(2011). Kindergarten Teachers' Perceptions of Kindergarten Readiness. <http://www.californiakindergartenassociation.org/pdf/Cappelloni%20Article1.pdf>
- Meisels, S.J.(1998). *Aessing Readiness: How Should We Define Readiness?* NCELD Spotlight, No: 3.
- Oktay, A. (2002). *Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem*. Epsilon Yayınları, İstanbul.
- Okul öncesi Eğitim Kurumları yönetmeliği.
MEVZUAT.MEB.GOV.TR/HTML/25486_.HTML
- Ramazan, O& Esaspehlivan, M. (2008). 69 ve 78 Aylık Çocukların Okula Hazırbulunuşluklarının Karşılaştırılması. *Proceedings International Conference on Educational Science ICES'08*, 3 23-25 June 2008: 1592-1593
- Smith, M.L.& Shepard, L.A. (1998). Kindergarten reaadiness and retention: A qualitative study of teachers' beliefs and practies. *American Educational Research Journal*, 25, 3 : 307-333.
- Shickedanz, J.A.(1994). Early childhood education and school reform: Consideration of some philosophical barriers. *Journal of Education*, 176, 1: 29-47
- Sümbüloğlu, V. & Sümbüloğlu, K. (2005). *Klinik ve Saha Araştırmalarında Örneklem Yöntemleri ve Örneklem Büyüklüğü*. Alp Ofset Matbaacılık, Ankara.
- Turaşlı, N., K.; Doğan, Ö.; Dağlıoğlu, E.; Şen, S.; Güleç H., Ç.; Gül, E.,D.; Alat, Z.; Dereobalı, N.; Arslan, Ü.; Acer, D.; Güler, T.; Haktanır, G. (Ed) (2008). *Okul Öncesi Eğitime Giriş*. Anı Yayınları, Ankara.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 30 Mayıs – Haziran 2012

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZİSTAN

<http://www.akademikbakis.org>

- Timperley, H.; Mcnaughton, S.; Lin, H.& Robinson, V. (2003). Transitioning children from early childhood education to school: Teacher beliefs and transition practices. *Journal of Early Childhood*, 28: 1-3
- Ülkü, B.Ü. (2007). Anasınıfı ve İlköğretim 1. Sınıfa Devam Eden Çocukların Velileri ve Öğretmenlerinin, Çocukların Okul Olgunluğu Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Yeboah, D. A.(2002). Enhancing transition from early childhood phase to primary education: Evidence from the research literature. *Early Years*, 22: 1, 5- 68.
- Yıldırım, A. ve Şimsek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (2. baskı) Seçkin Yayınevi, Ankara
- Yılmaz, Y. (2003), Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Grubu Çocukları İçin Okul Olgunluğu Kontrol Listesi Geliştirilmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.